

ת"פ 8010/12/12 - מדינת ישראל נגד חמזה אבו נגמה, א.מ. פאסת סתאר בע"מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 8010-12-12 מדינת ישראל נ' אבו נגמה ואח'

ני

בפני
בעניין: כבוד השופט איתן קורנהאוזר
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. חמזה אבו נגמה

2. א.מ. פאסת סתאר בע"מ

הנאשמים

גזר דין

רקע

1. הנאשמים הורשעו בכתב אישום מתוקן, על יסוד הודאת הנאשם 1 בעובדות כתב האישום, בעבירות הבאות:

א. הוצאת חשבונית מס או המסמך הנחזה לחשבונית מס במטרה להביא לכך שאחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 117(ב)(3) בצירוף סעיפים 117(ב1) וכן 117(ב2)(3) לחוק מס ערך מוסף (80 עבירות).

ב. מרמה או תחבולה במטרה להביא לכך שאחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(8) בצירוף סעיפים 117(ב1) וכן 117(ב2)(3) לחוק מס ערך מוסף (80 עבירות).

ג. הכנת ניהול או הרשאה לאחר להכין או לנהל פנקס חשבונות אחר או רשומה כוזבת אחרת במטרה להביא לכך שאחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שחייב בו, בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(6) בצירוף 117(ב1) וכן 117(ב2)(3) לחוק מס ערך מוסף (80 עבירות).

ד. שימוש במרמה או תחבולה במטרה להביא לכך שאחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שחייב עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (שתי עבירות).

עמוד 1

- ה. הכנת קיום או הרשאה להכין או לקיים פנקס חשבונות כוזב או רשומות אחרות כוזבות במטרה לעזור לאחר להתחמק ממס לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה (שתי עבירות).
- ו. ניכוי מס תשומות בלי שיהא לגביו מסמך כאמור בסעיף 38, בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(5) יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף (25 עבירות).
- ז. מסירת ידיעה כוזבת או דו"ח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כוזבת, בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(1) בצירוף סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף (13 עבירות).
- ח. הכנת או ניהול פנקסי חשבונות כוזבים או רשומה אחרת כוזבת במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(6) בצירוף סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף (25 עבירות).
- ט. שימוש במרמה או תחבולה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(8) בצירוף סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף (25 עבירות).
- י. שימוש במרמה עורמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (2 עבירות).
2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם 1 היה בעל 100% ממניות הנאשמת 2, ושימש כמנהלה היחיד, בשנים 2007 - 2008 (להלן: "התקופה"). הנאשם רשם את הנאשמת 2 כעוסק במע"מ ופתח בשמה תיק במס הכנסה. עיקר עיסוקה של הנאשמת 2 בתקופה המפורטת בכתב האישום, היה הוצאת חשבוניות כוזבות אשר חלקן הועברו לאחרים שביצעו עבודות ולא הורשו להוציא בגינן חשבוניות. הנאשמים הוציאו במהלך התקופה 80 מסמכים הנחזים להיות חשבוניות בסך כולל של לפחות 3,291,627 ₪, שהמע"מ הנובע מהן הינו בסך 441,733 ₪, מבלי שסיפקו עבודה או שרות בגינה, ומכרו חשבוניות אלה לאחרים, תמורת עמלה של כ- 5.5% מהסך הכתוב בחשבוניות. הנאשם 1 הרוויח ממכירת החשבוניות הכוזבות, סך כולל של לפחות 181,039 ₪, אותם העלים מפקיד השומה.
- הנאשמים עשו שימוש בתקופה הרלבנטית ב-25 מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס בסך כולל של לפחות 8,027,396 ₪, אשר המע"מ הנובע מהם הוא בסך 1,077,629 ₪, שהוצעו עבור הנאשמת 2 על ידי חברות הנחזות להיות מוציאות החשבוניות, על אף שאותן חברות לא סיפקו לנאשמת 2 כל עבודה או שרות כפי שנרשם בחשבוניות.
- כתב האישום המתוקן מפרט את נסיבות ביצוע העבירות, הגורמים אליהם הועברו החשבוניות והסכומים השונים, המהווים את התשתית העובדתית לעבירות בהן הורשעו הנאשמים.
3. בטרם נשמעו טיעונים לעונש, התקבל תסקיר שרות המבחן. יצוין, כי הכנת התסקיר התמשכה פרק זמן של כעשרה חודשים ולאחר מכן נדחה הדיון מעת לעת בשל קושי בייצוג הנאשמים על ידי בא כוחם בתחילת ההליך, וכן היעדרות הנאשם מדיון, עד לייצוגו על ידי הסנגוריה הציבורית.

בהתאם לאמור בתסקיר, מדובר בנאשם בן 41, אב לשמונה ילדים, אשר אחד מהם סובל מבעיות רפואיות. הנאשם הינו המפרנס היחיד של המשפחה. שרות המבחן התרשם כי הנאשם בעל יכולות קוגניטיביות לא מפותחות, וכן כי ההליך המשפטי חידד עבורו את גבולות המותר והאסור. יחד עם זאת, קיים פער בין המיוחס לנאשם לבין תאורו לגבי היותו קורבן לניצול על ידי אחרים בנסיבות המקרה. בהתחשב בחלופי הזמן ובעובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי, המליץ שרות המבחן להטיל עליו מאסר בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה והתחייבות.

טיעוני הצדדים

4. המאשימה הציגה אישור לפיו הנאשם לא הסיר את מחדליו, והפנתה להיקף העבירות בהן הורשע ומידת פגיעתן בציבור. בנסיבות מקרה זה, עתרה המאשימה לקבוע מתחם ענישה הנע בין 36 ועד 72 חודשי מאסר, זאת לצד קנס הנע בין חצי מיליון למיליון ₪. בנסיבותיו של הנאשם, עתרה המאשימה להטיל עליו 42 חודשי מאסר, קנס בסך חצי מיליון ₪ ומאסר מותנה.

5. בא כח הנאשם הדגיש כי במקרה זה, מדובר בחשבוניות זרות ולא בחשבוניות פיקטיביות, עובדה שמשמעותה ביצוע עבודה בפועל על ידי אחר, ומתן חשבוניות על ידי הנאשם. בנוסף, טען כי מדובר כעת בחוב המוטל באופן אישי על הנאשם, ורשויות המס משתמשות באמצעים שונים על מנת לגבות חוב זה. למעשה, הנאשם נענש פעמיים: הן בשל העובדה שלא הסיר את מחדליו והן בשל העובדה שאותו סכום ייגבה ממנו. בנוסף, ביקש בא כח הנאשם להתייחס למכלול העבירות אותן ביצע בהתאם למספר הדיווחים שהוגשו לרשויות המס. בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, עתר בא כחו לאמץ את המלצת שרות המבחן, ולחילופין להטיל עליו עונש שאינו עולה על עשרה חודשי מאסר.

מתחם הענישה

6. עבירות המס פוגעות באמון הציבור בנשיאה השווה בנטל המסים, ומשבשות את תפקודה היעיל של מערכת הגביה. מדובר בשליחת יד אל הקופה הציבורית, תוך פגיעה בשירותים הניתנים לכלל הציבור. לפיכך, מידת הפגיעה בעבירות אלה היא נרחבת ביותר, ומגעת לרבדים שונים. לצד מידת פגיעה זו, מדובר בעבירות קלות לביצוע, ורווח גבוה לצידין. לפיכך, נקבע לא פעם בפסיקה, כי יש להעדיף את שיקולי הגמול וההרתעה על פני שיקוליו האישיים של הנאשם (ראו רע"פ 6371/14 אבו מנסי באסם נ' מדינת ישראל (28.10.14); רע"פ 4323/14 מולדובן נ' מדינת ישראל (26.6.14); רע"פ 2638/13 עובדיה נ' מדינת ישראל, (28.4.13); רע"פ 1717/14 ליזרוביץ נ' מדינת ישראל (30.3.14)).

במקרה הנדון, מכרו הנאשמים חשבוניות פיקטיביות לקבלנים, וכן עשו בעצמם שימוש בחשבוניות פיקטיביות אותן קיבלו מאחרים. אינני מקבל את טיעון ב"כ הנאשם כי יש להקל בעונשו של הנאשם, כיוון שמדובר בחשבוניות זרות. הנאשמים לא ביצעו כל עבודה, והחשבוניות אינן משקפות עסקה כלשהי (על אף שאכן משקפות עסקה פלילית של רכישת חשבוניות פיקטיביות). יתכן וטיעון זה יכול לעלות, בנסיבות מסוימות, כנגד לקוחות אותם קבלנים אשר רכשו את החשבוניות מהנאשמים. למעלה מהצורך,

אפנה להתייחסות כב' בית המשפט העליון לסוגיה זו:

"אין חולקיה השימוש בחשבוניות הזרות איפשר למבקש לחמוק מתשלום מס מתבמשך שני סובה יקף ניכר, ובכך לפגוע בעקרונות הבסיסיים העומדים מאחורי חובת תשלום המס, החלה על כלל הציבור. התחמקות שיטתית וזומת שלום מסאמת, מדגישה את הפסולה הטמונה במעשיה המבקש, ואינני סבור כיישבסיסלטענה, לפיה ראוי להקלב עונשואך משום שהתחמקות זו נעשתה באמצעות שימוש בחשבוניות זרות, ולא תוך שימוש בחשבוניות פיקטיביות".

(רע"פ 1866/14 אופיר זקן נ' מדינת ישראל, (13.3.2014), פסקה 9 וההפניה שם).

7. בנסיבות המקרה הנדון, מדובר בעבודת הכנה במהלכה הציב הנאשם 1 את היסודות אשר אפשרו לו לבצע את העבירות, בכך שהקים את הנאשמת 2 כחברה בע"מ, ורשם אותה ברשויות מע"מ ומס הכנסה. מדובר בחברה שעיקר עיסוקה היה בהנפקת חשבוניות כוזבות. לאור העובדה שהנאשם 1 היה בעליה היחיד של הנאשמת 2, מנהלה היחיד, ומורשה החתימה היחיד בה - חלקו בביצוע העבירות הינו משמעותי ביותר. ניתן ללמוד מעובדות כתב האישום המתוקן, כי חלקו של הנאשם לא התמצה בהנפקתן של חשבוניות כוזבות ומכירתן, אלא הנאשם אף סייע לאותם קבלנים רוכשי החשבוניות, להציג את עצמם כפועלים בשם הנאשמת 2 על מנת להצדיק את מתן החשבוניות מהנאשמת 2, ובחלק מהמקרים אף הצטרף לפגישות שלהם עם הלקוחות וחתם בעצמו על חוזי העסקאות.

היקף העבירות שביצע הנאשם הינו משמעותי ביותר, כאשר מדובר ב-80 חשבוניות שונות, בסך כולל של 3,291,624 ₪ אשר סכום המע"מ הנובע מהן הינו 441,733 ₪. מדובר בסכום אשר שולם לאותם קבלנים כמס. הנאשם המשיך לפעול בעורמה ובתחכום, כאשר עשה שימוש ב-25 חשבוניות פיקטיביות בסך כולל של 8,027,396 ₪, אשר המע"מ הנובע מהן הוא בסך 1,077,629 ₪, והגיש דו"חות תקופתיים בהם ניכה באופן כוזב את מס התשומות הנובע מאותן חשבוניות.

הנאשם פעל בשיטתיות לאורך תקופה של חודשים ארוכים, באורח עברייני, באופן מתוחכם ובהיקף גדול. מדובר ב"תעשייה" עבריינית, ממנה התפרנס הנאשם 1, תוך פגיעה משמעותית בערכים שפורטו לעיל. בשונה מנאשמים אשר במהלך ניהול עסק יצרני ביצעו עבירות מס, הנאשם 1 הקים וניהל עסק, אשר עיקר מטרתו ופעולותיו הוא פעילות פלילית בתחום עבירות המס.

הפסיקה אליה היפנו הצדדים, עוסקת בנסיבות שונות, ואף בסכומים שונים, אולם ניתן ללמוד ממנה לגבי חומרת הענישה בגין עבירות אלה. (ראו לדוגמא את ת"פ 13-06-62088 אליו הפנה ב"כ הנאשם, שם ציין במפורש בית המשפט כי הנאשם היה עובד שכיר בחברה וחלקו התמצה בהשגת החשבוניות הפיקטיביות, כאשר בית המשפט גזר עליו 14 חודשי מאסר, וכן ראו את הפסיקה אליה הפנתה המאשימה, וענישה בנסיבות קלות מהמקרה הנדון, ברע"פ 6787/13 חבוס נ' מדינת ישראל, (5.6.2014)).

8. בנסיבות שפורטו לעיל, מדובר באותה "תכנית עבריינית", ובהתאם למבחן הקשר ההדוק - יש לקבוע מתחם ענישה אחד בגין כל המקרים בהם הורשע הנאשם (ראו ע"פ 6341-14 ניסים בן אישטי נ' מדינת ישראל (8.7.15); ע"פ 3614-14 גיא פן נ' מדינת ישראל (29.6.15)).

לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, אני קובע כי מתחם הענישה במקרה זה, נע בין 18 ל-42 חודשי מאסר בפועל. לצד רכיב המאסר, ונוכח קיומו של מניע כלכלי בביצוע העבירות וכן נזק כלכלי, מתבקשת הטלת קנס משמעותי. בעת קביעת מתחם הקנס, יש לשקול את מצבו הכלכלי של הנאשם, כפי שבא לידי ביטוי בתסקיר, לרבות העיקולים לרשויות המס. בהתחשב במצב זה, ולעומת זאת בסכומי העבירות ובמשך ביצוען, אני קובע כי גובה הקנס נע בין 50,000 ₪ לבין 250,000 ₪.

העונש המתאים

9. הנאשם נעדר עבר פלילי, אב לשמונה ילדים, אשר אחד מהם סובל מבעיות רפואיות. במסגרת הערכת שרות המבחן, הטיל הנאשם את האחריות לביצוע המעשים על אחרים, וטען כי נפל קורבן למעשיהם. הנאשם שלל אף את קבלת הרווחים, על אף שהודה בקבלתם במסגרת כתב האישום המתוקן. הנאשם ביקש להרחיק את עצמו ככל הניתן, מביצוע העבירות אשר בוצעו על ידו תוך נטילת חלק מרכזי ביותר ובעל השפעה מכרעת בביצוען. לא ניתן להצביע על הפנמה עמוקה של חומרת המעשים, וקבלת אחריות בלתי מסויגת, גם אם הנאשם קיבל אחריות על מעשיו בבית המשפט.

לצד זאת, יש לתת משקל להודאת הנאשם בבית המשפט בכל המיוחס לו, וכן להתרשמות שרות המבחן בדבר ההרתעה שיצר ההליך הפלילי כנגדו. בנוסף, ניתן משקל להשפעת מידת העונש על הנאשם ומשפחתו הקרובה, תוך דגש על מעמדו במשפחה, כעולה מהתסקיר. כפי שפורט בסעיף 3 לעיל, התארך ההליך הפלילי בשל נסיבות שונות, אשר ברובן לא תלויות בהתנהלות הנאשם. לפיכך, יש להתחשב בחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות, בעת קביעת העונש המתאים.

אשר לטענת ב"כ הנאשם 1, לגבי הקושי בתשלום קנס, בין היתר בשל העובדה שעל הנאשם לשלם חוב לרשויות המס במסגרת הליך אזרחי, וכדבריו - "הנאשם נענש פעמיים", מדובר בטיעון אשר נדחה בעבר במסגרת רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.2013):

"...

לא ניתן לראות בהעדרה יכולת לגבות מהעבריין את חובה המס, במישור האזרחי, משום שהסרת המחדל על ידי דאוש ושיקול להקלה בעונשו. קבלת עמדתו של בא כוח המבקש, לפיה יש לראות בבני סיבות האמורות כשיקול לקולא, עשויה לעודד נישומים אחרים לבצע עבירות מס, ולשמוט את הקרקע מתחת לעקרונות ההרתעה, העומד בבסיסה הגדרתן כעבירות פליליות."

וכך נקבע שם, לגבי משקל מצבו הכלכלי של נאשם:

"מצבו הכלכלי של המבקש אף הוא אינו מהווה עילה להתערבות בגזר דינו. במרבית המקרים, עברייני המס הינם אנשים נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי, אשר

התדרדרו לביצוע העבירות בעטיו של מצב כלכלי קשה. אין בנסיבה זו כדי להצדיק הקלה בעונשם."

10. לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם 1 את העונשים הבאים:

- א. מאסר למשך 24 חודשים.
- ב. 9 חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך 3 שנים משחרורו, עבירה מסוג פשע, על פקודת מס הכנסה או חוק מס ערך מוסף.
- ג. 5 חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך 3 שנים משחרורו, עבירה מסוג עוון, על פקודת מס הכנסה או חוק מס ערך מוסף.
- ד. קנס בסך 80,000 ₪ או שנת מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-40 תשלומים שווים, החל מיום 1.1.17 ומידי חודש בחודשו.

לגבי הנאשמת 2:

בהתחשב בנסיבות שפורטו בגזר דין זה, אני מטיל על הנאשמת 2 קנס בסך 100 ₪.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בירושלים.

ניתן היום, י' שבט תשע"ו, 20 ינואר 2016, במעמד הצדדים.